

Rapport etter tilsyn

Rapport	
Rapporttittel Rapport etter tilsyn med Veltec AS sin styring av arbeidsmiljørisiko ved arbeid på Equinor Mongstad	Aktivitetsnummer 398000002
Gradering	
☒ Offentlig	☐ Begrenset
☐ Uten tett offentlighet	☐ Strengt fortrolig
Involverte	
Hovedgruppe T-E	Oppgaveleder Trond Jan Øglend
Deltakere i revisjonslaget Anne Mette Eide, Emilia Thingbø	Dato 27.05.2022

1 Innledning

Vi førte i perioden 1. til 6. april 2022 tilsyn i form av revisjon med Veltec AS (Veltec) sin styring av arbeidsmiljørisiko ved arbeid i Equinor sitt petroleumsanlegg på Mongstad.

Tilsynet ble gjennomført i form av et felles oppstartsmøte med presentasjoner fra både Veltec og Equinor, etterfulgt av intervjuer med ansatte fra begge selskapene. Det ble også gjennomført en felles befaring i anlegget, her var vi innom to ulike elektroaktiviteter som utføres og forestås av Veltec.

I revisjonen ble det lagt spesiell vekt på Veltec sin planlegging, organisering og utføring av arbeid i det elektriske anlegget tilhørende Equinor Mongstad.

I tilsynsaktiviteten deltok også to representanter fra Arbeidstilsynet som observatører.

Tilsynet var godt tilrettelagt fra Veltec sin side.

2 Bakgrunn

Det har de siste årene vært flere alvorlige hendelser i forbindelse med arbeid i elektriske anlegg, også der leverandører har vært involvert. Gjennom tidligere tilsynsaktivitet, gjennomført i perioden 24. til 28. januar 2022 på Mongstad, fremkom det at Veltec er en aktør inn mot revisjonsstansen i 2022. Veltec har også fast personell innenfor elektro og automasjon inne på anlegget under normal drift.

3 Mål

Målet med tilsynet var å følge opp hvordan Veltec AS sikrer at arbeid som blir utført inne på Equinor sitt anlegg på Mongstad er i henhold til regelverkskrav og interne krav. Tilsynet var spesielt rettet mot arbeidsmiljørisiko knyttet til arbeid i og på det elektriske anlegget og automasjonsanlegget. Arbeidsmiljørisiko omfatter her fysisk/kjemisk, organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø.

4 Resultat

4.1 Generelt

Resultatene bygger på Equinor og Veltec sine presentasjoner, gjennomgang av dokumentasjon, styrende dokumenter, verifikasjoner og intervjuer.

I arbeidet som Veltec utfører inne på Equinor sitt anlegg på Mongstad, benyttes Equinor sine interne prosesser og prosedyrer. Veltec har både direkte utleie av personell til Equinor, og egne jobber der Veltec er faglig ansvarlig og utfører arbeidet med egen eller innleid arbeidskraft. Særsilt for sistnevnte kategori har Veltec et selvstendig ansvar for å etterleve egne interne krav og myndighetskrav ved utførelse av arbeidet.

Vi observerte at det var mangler ved selskapets oppfølging av forhold relatert til arbeidsmiljøet for egne ansatte inne på Equinor Mongstad.

Det ble påvist avvik innenfor følgende områder:

- Analyse av arbeidsmiljøet
- Opplæring og informasjon om helserisiko i arbeidsmiljøet
- Tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning
- Manglende sikring mot innkobling ved arbeid på frakoblet elektrisk anlegg
- Manglende overordnede planleggingen vedrørende opplæring og øvelse for elektropersonell

Videre identifiserte vi forbedringspunkt knyttet til følgende:

- Manglende tilrettelegging for involvering i anskaffelser av verneutstyr

5 Observasjoner

Vi har to hovedkategorier av observasjoner:

Avvik: Observasjoner der vi *påviser* brudd på/manglende oppfylling av regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi *mener å se* brudd på/manglende oppfylling av regelverket, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise det.

5.1 Avvik

5.1.1 Analyse av arbeidsmiljøet

Avvik

Veltec hadde ikke utført nødvendige analyser som sikret et forsvarlig arbeidsmiljø og gav beslutningsstøtte ved valg av tekniske, operasjonelle og organisatoriske løsninger.

Begrunnelse

Det var mangelfulle, og til dels manglende, kartlegginger og risikovurderinger knyttet til arbeidsmiljørisiko for Veltec sitt personell som jobber inne på anlegget.

- I dokumentet "SH-031 HMS plan for større ordre/prosjekt", står det at "personellets helse skal ivaretas via systematisk kartlegging av risikoer i arbeidsmetoder, arbeidsområder og eksponeringer, samt regelmessige helseundersøkelser". Veltec har imidlertid ikke gjennomført kartlegginger og risikovurderinger knyttet til arbeidsmiljørisiko for sitt personell inne på anlegget. Arbeidsmiljørisiko omfatter blant annet organisatorisk og psykososial arbeidsmiljørisiko, risiko for muskel- og skjelettplager, fysisk og kjemisk risiko.
- Vi har fått fremlagt rapporter etter helseundersøkelser utført av Veltec sin bedriftshelsetjeneste (BHT). Det kom frem av rapportene at Veltec personell hadde fått påvist blant annet støyskader og muskel- og skjelettplager som ble vurdert å være arbeidsrelaterte.
- Vi fikk opplyst i tilsynet at BHT hadde gjennomført arbeidsmiljøanalyser på Veltec sitt verksted på utsiden av anlegget, men at BHT ikke hadde gjennomført arbeidsmiljøanalyser for arbeidsoppgavene som Veltec personell gjennomførte inne på anlegget.
- Under tilsynet og i dokumentasjonen sendt ifm. tilsynet (BHT rapporter, referater fra månedsmøtene), har vi fått informasjon om arbeidsbelastning, stress og tidspress hos enkelte Veltec ansatte. Veltec kunne imidlertid ikke vise systematisk oppfølging av psykososialt arbeidsmiljø. Veltec hadde ikke implementert metode/verktøy for å kartlegge og vurdere psykososial risiko i

arbeidsmiljøet for sitt personell. Veltec hadde heller ikke en oversikt over hvilke personellgrupper som kunne være utsatt for psykososiale risikofaktorer.

- Psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer kan bidra til utvikling av eller forverring av muskel- og skjelettplager. I dokumentasjonen vi mottok under tilsynet var slike faktorer ikke inkludert i vurdering av risiko for muskel- og skjelettplager.

Krav

Styringsforskriften §§ 16 om generelle krav til analyser og 18 om analyse av arbeidsmiljø

Teknisk og operasjonell forskrift (TOF) §§ 46 om tilrettelegging av arbeid, 3. ledd og 47 om psykososiale forhold

5.1.2 Opplæring og informasjon om helserisiko i arbeidsmiljøet

Avvik

Utførende personell og ledere hos Veltec hadde ikke tilstrekkelig opplæring i arbeidsmiljøfaktorer og informasjon om helserisiko forbundet med arbeidet.

Begrunnelse

- Under tilsynet kom det fram at elektro- og automasjonspersonell ble utsatt for ergonomisk belastning i sitt arbeid på Mongstad. Eksempler på dette var arbeid over skuldernivå, arbeid på knær og arbeid i høyden. Vi fikk opplyst at Veltec personell ikke ble gitt systematisk opplæring i styring av risiko for muskel- og skjelettplager, men at ergonomi kunne være tema i månedlige "gjengsamtaler".
- I følge Veltec sine krav, skal alt ledende personell ned til formannsnivå og verneombud gjennomgå 40-timers grunnleggende arbeidsmiljøopplæring. Under tilsynet kom det fram at utenlandsk ledende personell ikke hadde gjennomført denne opplæringen.
- Veltec personell hadde ikke fått systematisk opplæring i bruk og vedlikehold av hørselsvern.
- I BHT sin rapport etter helseundersøkelser 2019, ble det anbefalt at Veltec skulle jobbe videre med det psykososiale arbeidsmiljøet, og at ansatte burde informeres om varslingsrutiner og varslingsplikt for trakassering på arbeidsplassen. Bedriften har en retningslinje fra 2019 for varsel av mobbing, trakassering og andre forhold, men denne var ikke kjent blant intervjuet personell.
- Veltec personell som hadde tilgang til Equinor Synergi WERisk og Equinor sitt stoffkartotek hadde ikke fått opplæring i bruk av disse verktøyene.

Krav

Teknisk og operasjonell forskrift §§ 50 om kompetanse og 51 om opplæring i sikkerhet og arbeidsmiljø.

5.1.3 Tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning

Avvik

Veltec hadde ikke sikret reell arbeidstakermedvirkning i saker av betydning for helse, miljø og sikkerhet.

Begrunnelse

- Vernetjenesten i Veltec besto av hovedverneombud (HVO) og fire verneombud. Det kom fram under tilsynet at HVO også var HMS-koordinator, og rapporterte direkte til HMS- og Kvalitetslederen i Veltec Norge. Vi ble også informert om at et av verneombudene var leder. Det var uklart hvor lett det var for HVO og leder å skille mellom rollene som arbeidstaker- og arbeidsgiverrepresentant slik at det kunne sikres reell arbeidstakermedvirkning.
- Arbeidsmiljøutvalget (AMU) var organisert med to arbeidstakerrepresentanter, inkludert HVO og to arbeidsgiverrepresentanter. CEO for Veltec Norden, HMS- og Kvalitetslederen i Veltec Norge satt som observatører uten stemmerett i AMU i tillegg til en representant fra BHT. Dette kunne gi en ulik representasjon fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, selv om CEO og HMS- og Kvalitetslederen ikke hadde stemmerett.
- Under tilsynet mottok vi fire AMU-referater. Sakene var i større grad til informasjon og i mindre grad til saksbehandling.
- Det var ikke formelt avsatt tid til vernearbeid; vernearbeidet kom i tillegg til vanlig arbeid, og verneombudene måtte selv sette av tid til det.
- Et av verneombudene, som også var leder, hadde ikke gjennomført 40 timers grunnleggende arbeidsmiljøopplæring.

Krav

Rammeforskriften § 13 om arbeidstakermedvirkning

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 3-18 om opplæring av verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg

5.1.4 Manglende sikring mot innkobling ved arbeid på frakoblet elektrisk anlegg

Avvik

Manglende tiltak for sikre mot innkobling og dermed redusere sannsynligheten for fare- og ulykkessituasjoner ved arbeid på frakoblet elektrisk anlegg.

Begrunnelse

Vi finner flere innmeldte hendelser der frakoblede varmekabel installasjoner, har blitt spenningssatt av ukjent personell. Vi fikk forklart at ved arbeid på lys- og varmekabelinstallasjoner praktiseres ikke koblingsordre og avlåsning, men at utstyr

frakobles ved å legge ut aktuell kurssikring, og merke denne med gult skilt. Disse hendelsene viser at praksisen som benyttes ikke i tilstrekkelig grad sikrer mot innkobling.

Krav

Teknisk og operasjonell forskrift § 60 om arbeid i og drift av elektriske anlegg jf. veiledning til denne forskriften jf. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE) § 14 om arbeid på frakoblet anlegg- etablering av sikkerhetstiltak, bokstav b.

5.1.5 Manglende overordnet planlegging vedrørende opplæring og øvelse for electropersonell**Avvik**

Systemet for overordnet planlegging for electropersonell hadde mangler ved den nødvendige opplæring, øvelse og instruksjon.

Begrunnelse

Den obligatoriske årlige opplæringen til personell som skal jobbe i det elektriske anlegget på Mongstad, inneholdt ikke relevante problemstillinger, bedriftsinterne instruksjoner og prosedyrer eller andre forhold tilpasset den enkelte ansattes funksjon.

Krav

Teknisk og operasjonell forskrift § 60 om arbeid i og drift av elektriske anlegg jf. veiledning til denne forskriften jf. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE) § 7 om overordnet planlegging samt veiledning til samme paragraf.

5.2 Forbedringspunkt

5.2.1 Manglende tilrettelegging for involvering i anskaffelser av verneutstyr Forbedringspunkt

Manglende tilrettelegging for involvering av faglig ansvarlig i forbindelse med anskaffelse av verneutstyr og annet sikkerhetsutstyr for elektropersonell.

Begrunnelse

Det kom frem under tilsynet at Veltec har kjeledresser med glidelås av metall som må tildekkes for sikker bruk av elektropersonell. Det kunne ikke dokumenteres at faglig ansvarlig (installatør) ble involvert i denne type anskaffelser. Det var heller ikke etablert prosesser for å sikre at vernebekledningen for elektropersonell som benyttes i arbeid inne på Equinor Mongstad var i samsvar med hva som forutsettes i styrende dokumentasjon fra Equinor.

Krav

Teknisk og operasjonell forskrift § 60 om arbeid i og drift av elektriske anlegg jf. Veiledning til denne forskriften jf. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE) § 7 om overordnet planlegging samt veiledning til samme paragraf.

6 Deltakere fra oss

Trond Jan Øglend Prosessintegritet (oppgaveleder)

Anne Mette Eide Arbeidsmiljø

Emilia Thingbø Arbeidsmiljø

7 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet:

- Organisasjonskart for Veltec NE
- HMS- og arbeidsmiljøprogram/aktivitetsplaner relevant for personellgruppene for 2022
- Oversikt ARS (arbeidsrelatert sykdom/skade) siste 2 år
- Oversikt over hvilke grupper som har krav til grunnleggende arbeidsmiljøopplæring (40 timers kurs)
- Plan, prosesser og prosedyrer relatert til oppfølging av lærlinger
- Stillingsinstrukser med kompetansekrav for elektro/automasjon/installatør (faglig ansvarlig elektro)
- Oversikt over arbeidsmiljøkartlegginger, resultater og tiltak siste 3 år (Veltec)
- Liste over relevante prosedyrer/retningslinjer (elektro/automasjon)
- PH-023 Retningslinjer ved mobbing og andre utilbørlige opptreden
- Presentasjon «Veltec Employee Survey» fra 20 mai 2019
- IPW 745 Brist i muskel sen
- IPW 758 Strømgjennomngan inkl varslings
- Synergi saker rapportert av Veltec AS
- Synergisaker Veltec AS involvert
- Gjengsamtale februar 2022
- Signeringslite gjengsamtale og gjennomgang støy
- AMU Rapport
- LP-201 Anvendelse og beskrivelse av e-registreringssystemet
- Rapport etter helse undersøkelser februar 2022
- Synergisaker 1765528 –1732200 –1644775
- Rapport støydosimeter -Voith Mongstad – oktober 2015
- Rapport støydosimeter -Veltec Mongstad base – 2017
- Veltec AS rapport støy dosemåling verksted kotober 2020
- Veltec AS støymåling håndholdte maskiner november 2019
- Veltec presentasjon hørsel
- Veltec HMS plan V&M Equinor for 2022
- Presentasjon årstemaer 2022
- Infobrev KMB register
- Onbaording
- GL4100 personlig HMS håndbok for Equinors landanlegg
- Presentasjon onboarding anleggsrisiko
- Presentasjon onboarding pre-shutdown Contractors RS 22